

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0229-246
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
ID ОП у ЄДЕБО	27181
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта (іноземна мова)
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://khnnra.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Vid_Samoc_013m.pdf
Посилання на звіт експертної групи	https://naqa-my.sharepoint.com/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?originalPath=aHR0cHM6Ly9uYXFhLW15LnNoYXJlcG9pbmQuY29tLzpmOi9nL3BlcnNvbmFsL215ZXZzdGlmZWlldl9uYXFhX2dvd191YS9FaXVuaGROLVhfQkZoTnNaTWFDZmZfa0JRSjRYVHkzT05xYUg5bU84Q1dvTnVnP3J0aW1P Xh4RGFxa3AzMTBn&id=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev_naqa_gov_ua%2FDocuments%2FAкредитаційні справи 2.0%2F01%2F0246 (A-19-0229-246)%2F5. Звіт_A-19-0229-246.pdf&parent=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev_naqa_gov_ua%2FDocuments%2FAкредитаційні справи 2.0%2F01%2F0246 (A-19-0229-246

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	06.01.2020 р.
№ протоколу	№59
Доповідач	Бахмат Н.В.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Експертною групою на підставі ґрунтового аналізу нормативної документації, ознайомлення з діяльністю закладу під час виїзної експертизи, проведення інтерв'ю з різними категоріями стейкхолдерів з'ясовано, що Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради є закладом вищої освіти реабілітаційного спрямування, у якому дійсно забезпечено умови і успішно здійснюється підготовка висококваліфікованих мотивованих педагогічних кадрів через органічне поєднання різних напрямів діяльності в освітньому процесі, системного медичного, консультаційного, психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти, науково-експериментального розроблення та втілення у практику інноваційного змісту технологій і методик освітньо-реабілітаційної діяльності. Означене зумовило створення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» із фокусом на інклюзивний (дефектологічний) складник з урахуванням освітніх орієнтирів Нової української школи, запиту і побажань стейкхолдерів,	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>значного практичного спрямування. Експертна група вважає за необхідне рекомендувати переглянути широкий спектр окреслених додаткових кваліфікацій аналізованої програми, реалізацію яких варто було б підсилити освітніми компонентами навчального плану. Водночас проект ОПП, оприлюднений для громадського обговорення на сайті закладу, передбачає значне змістове поглиблення спеціальних освітніх компонентів та кредитів для їх опанування за рахунок раціоналізації та збільшення загального обсягу програми.</p>		
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	В	<p>На підставі проведених зустрічей із різними категоріями стейкхолдерів, а саме: здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками, представниками роботодавців, випускниками закладу (за іншими спеціальностями), — результатів опитувань здобувачів освіти та випускників підтверджено такі позитивні практики: постійне активне долучення до формування освітніх компонентів програми роботодавців, працевлаштованих здобувачів освіти, випускників, академічної спільноти; студентоцентрований підхід; приділення значної уваги практикоорієнтованому навчанню; спрямованість освітнього процесу на соціалізацію здобувачів освіти. Пропонуємо збільшити обсяг годин, спрямованих на формування здатностей, передбачених додатковими кваліфікаціями, зокрема з іноземної (англійської) мови та з огляду на це переглянути форми контролю зокрема з педагогічної практики (можливо, збільшити кількість залікових уроків з англійської мови). Рекомендуємо здійснити перегляд, оновлення та уточнення формулювання програмних компетентностей та результатів навчання за ОП.</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до</p>	В	<p>З'ясовано, що правила прийому на ОПП «Початкова освіта» є чіткими і</p>	В	<p>Загалом відповідає</p>

освітньої програми та визнання результатів навчання		<p>зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті: https://khnnra.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/PP2019_03.pdf. Обмежень та привілеїв щодо доступу до навчання на ОП не виявлено. Правилами прийому враховано особливості програми, зокрема введено додаткове вступне випробування із загальної педагогіки для вступників з іншої спеціальності.</p> <p>Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється в межах окремих навчальних дисциплін (ОК ПП2.001 Інноваційні технології в початковій школі, ПП2.006 Методика викладання предметів інтегрованого курсу «Я досліджую світ», СВ1.002 Організація і управління освітнім процесом у початковій школі»).</p> <p>Рекомендуємо оптимізувати впровадження практики визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті.</p>	критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	<p>Позитивними практиками вважаємо: високий рівень відкритості науково-педагогічного складу; готовність до конструктивної співпраці з усіма категоріями стейкхолдерів; гнучкий і зручний для здобувачів освіти графік освітнього процесу; наявність постійної результативної комунікації зі студентським самоврядуванням; реагування на запити та пропозиції здобувачів освіти; упровадження в освітній процес інноваційних технологій викладання, зокрема практики роботи в Google-класах із сертифікованими викладачами, бінарних занять.</p> <p>Рекомендуємо активізувати співпрацю з міжнародними виданнями та освітніми/науковими установами; сприяти участі здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників у міжнародних семінарах, конференціях, програмах обміну (навчання, викладання та</p>	В Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		стажування); звернути увагу на ефективне використання наявних інформаційних ресурсів, комп'ютерної бази з метою розгляду можливості створення єдиного інформаційного середовища ЗВО за допомогою автоматизованих систем управління освітнім процесом, взаємозв'язку структурних підрозділів, надання можливостей здобувачам освіти перегляду власних досягнень успішності, висвітлення розкладу навчальних занять на офіційному сайті.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими і зрозумілими, валідними, своєчасно оприлюдненими для здобувачів освіти на офіційному сайті та відображеними в Положенні про критерії оцінювання знань студентів комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, силабусах освітніх компонентів, робочих програмах навчальних дисциплін, практик, в межах дистанційних курсів та електронних засобів навчання. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Програми, методики та форми проведення контрольних заходів, критерії оцінювання визначаються випусковою кафедрою та затверджуються Вченою радою. У закладі підтримується високий рівень культури академічної доброчесності: функціонує реальний механізм виявлення ознак плагіату в наукових та інших (академічних) роботах учасників освітнього процесу на основі Договору про співпрацю №250 від 09.04.2019 року щодо використання Системи «Unichesk» із Товариством з обмеженою відповідальністю	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>«Антиплагіат»; постійно здійснюється популяризація академічної доброчесності під час аудиторних занять, позанавчальних заходів, форм індивідуального спілкування зі здобувачами; здійснюється додаткове інформування про академічну доброчесність та деякі питання захисту авторського права на сайті кафедри педагогіки та методик навчання, а також пропонується перелік посилань на онлайнресурси для здійснення безкоштовної самоперевірки.</p> <p>Переглянути перелік питань онлайнанкет з метою надання можливості формування рекомендацій та побажань конкретним викладачам від здобувачів освіти в межах окремих освітніх компонентів з метою підвищення якості викладання конкретної навчальної дисципліни; залучити працівників наукової бібліотеки до заходів щодо популяризації політики академічної доброчесності в закладі та його структурних підрозділах; постійно здійснювати перегляд та удосконалення форм контролю за освітніми компонентами.</p>		
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	В	<p>Позитивними практиками закладу є: широке занурення здобувачів освіти в практикоорієнтоване освітнє середовище, співпраця з початковою школою, яка є в структурі Академії, не тільки в межах педагогічної практики, а й під час проведення практичних занять із профільних дисциплін; педагогічним коледжем; ступенева освіта за різними рівнями спеціальності; активне залучення вчителів-практиків до викладання навчальних дисциплін на засадах сумісництва, моральне та матеріальне заохочення викладачів кафедри до постійного професійного зростання, позапланове підвищення кваліфікації.</p> <p>Потребує збільшеної уваги організація та проведення</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>

		міжнародних стажувань, пропонуємо передбачати додаткове фінансування (стимулювання) мобільності викладачів, закордонних стажувань, активізацію академічної мобільності тощо.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А	Під час виїзної експертизи експертна група пересвідчилася у створенні комфортного, безпечного, зручного, сприятливого освітнього середовища, зорієнтованого на забезпечення запитів і потреб здобувачів вищої освіти, що базується на загальнолюдських цінностях, емпатійному ставленні один до одного, з унеможливленням виникнення конфліктних ситуацій. Академія функціонує як розвинена, інноваційна, відкрита, громадсько-активна установа, що ґрунтується на засадах партнерства, толерантності, ефективної координації діяльності стейкхолдерів. Забезпечено суб'єкт-суб'єктний підхід до освітнього процесу, в якому науково-педагогічні працівники є реальними фасилітаторами, модераторами процесу навчання в дусі співпраці та співтворчості, досягнення кожною особистістю життєвого успіху в соціумі, реалізовано концепцію педагогіки та психології життєтворчості особистості. Експертна група дійшла висновку, що слабких сторін за визначеним критерієм немає.	А	Відповідає визначеному критерію
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Експертна група дійшла висновку, що розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОПП здійснюється згідно з розробленими закладом вищої освіти нормативними документами; враховуються результати анкетування та запити стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів освіти); наявне повне працевлаштування здобувачів освіти, виконання регіонального замовлення; здійснюється постійна ефективна комунікація з роботодавцями щодо працевлаштування здобувачів освіти (оприлюднення на офіційному сайті кафедри	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>педагогіки та методик навчання анкети роботодавців, актуальних пропозицій та карти працевлаштування); успішно налагоджено взаємозв'язок між студентами, студентським самоврядуванням, кураторами груп, викладачами кафедр, деканатом, структурними підрозділами та адміністрацією закладу.</p> <p>Потребує доопрацювання Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, зокрема варто здійснити уточнення функціональних обов'язків та відповідальності структурних підрозділів із питань забезпечення якості освіти.</p>		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	<p>Діяльність закладу вищої освіти через прозорість та публічність підтверджує виконання своєї суспільної місії, що регламентовано наявними нормативними документами, дієвого механізму оприлюднення повної та достовірної інформації щодо напрямів діяльності на офіційному сайті закладу: оприлюднено нормативні та регулювальні документи закладу, чинні освітні програми, зокрема «Початкова освіта» освітнього ступеня «магістр», перелік та силабуси усіх освітніх компонентів, методичні рекомендації для проходження різних видів, моніторинг якості освіти за результатами проходження практик, ректорських контрольних робіт, заліково-екзаменаційних сесій, рейтингів кафедр та науково-педагогічних працівників. Для одержання пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення освітніх програм забезпечено висвітлення відповідних проектів (https://drive.google.com/file/d/1Xme_wWCIjpnj5z2SUsnJoSwPtusIGz49/view), надано можливість</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>

		<p>стейкхолдерам долучитися до обговорення їх освітніх компонентів у режимі вільного доступу (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfCli-Dpa6FQV2VkhzqgS2owbyDNa_iP-y5izo_gx73pRllhA/viewform). Окрім того, передбачено онлайнопитування представників академічної спільноти з питань оцінювання стану і перспектив удосконалення освітньої діяльності з метою покращення якості освітніх послуг.</p> <p>Рекомендуємо активніше використовувати сайт Академії для розміщення усієї офіційної інформації, що регулює освітній процес, як основний офіційний ресурс розповсюдження інформації.</p>		
Критерій 10. Навчання через дослідження	–	Критерій не застосовується	–	–

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Рекомендації щодо подальшого удосконалення освітньої програми 013 Початкова освіта (іноземна мова):

1. Характеристика освітньої програми:

1.1. привести у відповідність кваліфікації ОП до галузі знань і спеціальності 013 Початкова освіта, оскільки кваліфікація «Викладач педагогіки та методик початкової освіти» присвоюється у відповідності до типу ОП та її змісту, це стосується освітньої-наукової програми, акредитується освітньо-професійна програма; кваліфікація «Учитель-дефектолог» не може забезпечуватися лише вибірковими дисциплінами (ВВ2), має бути відповідний блок, зміст якого має відповідати в ОП та НП додатковій спеціальності 016 спеціальна освіта чи спеціалізації «Логопедія»;

1.2. змінити термін навчання на 1 рік 4 місяці;

1.3. конкретизувати та уточнити мету, орієнтацію (програма орієнтована на забезпечення соціокультурної сфери), основний фокус, особливості ОП, загальні та фахові компетентності відповідно до спеціальності 013 Початкова освіта;

1.4. у підрозділі ОПП «Придатність та працевлаштування» – додати кваліфікації, пов'язані з посадами вчителя-дефектолога, оскільки не визначено блок «Логопедія» та недостатньо визначено ОК, спрямованих на підготовку вчителя-дефектолога (методи навчання);

1.5. залучати до процесу оновлення ОП стейхолдерів.

2. Структура та зміст освітньої програми:

2.1. оформити ОП згідно листа МОН України від 28.04.2017 р. № 1/9-239 «Керівникам вищих навчальних закладів» та узгодити відповідність між цілями ОП та результатами навчання відповідно до вимог;

2.2. вилучити чи замінити дисципліну «Теорія та методика виховання», оскільки вона забезпечує ОК першого (бакалаврського) рівня;

2.3. додати в НП навчальну дисципліну «Методика викладання педагогіки у вищій школі» за умови надання кваліфікації «Викладач»;

2.4. узгодити визначену психологічну компетентність серед фахових, забезпечує надання кваліфікації «вчитель-дефектолог»;

2.5. додати вибірковий блок «Логопедія» за надання кваліфікації «вчитель-дефектолог», яка має містити дисципліну «Методика логопедичної роботи», «Спеціальні методики навчання дітей з інтелектуальними порушеннями» тощо;

2.6. розширити й урізноманітнити перелік вибіркових дисциплін, враховуючи певну однотипність змістового наповнення дисциплін у представлених вибіркових блоках;

2.7. визначити чіткий механізм індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Скорегувати їх відповідно до ОПП та навчального плану (наприклад, в НП переліку ВВ1 подається три дисципліни, жодної з них на вибір, в переліку ВВ2 подається вісім дисциплін, чотири з яких – на вибір).

3. Доступ до ОП й визнання результатів навчання:

3.1. розробити правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;

3.2. оновити програми навчальних дисциплін, вивчення яких передбачено ОП, зокрема навчальна дисципліна «Методика викладання предметів математичної освітньої галузі» містить матеріал, який вивчається на першому (бакалаврському) рівні; навчальна дисципліна «Методика викладання предметів мистецької освітньої галузі»

містить зміст курсу «Образотворче мистецтво» без «Музичного мистецтва» тощо.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4.1. розмістити на сайті ЗВО комплекси навчально-методичного забезпечення дисциплін з метою вдосконалення якості навчання здобувачів вищої освіти;

4.2. активізувати співпрацю науково-педагогічних працівників та студентів з міжнародними виданнями та освітніми/науковими установами України та зарубіжжя;

4.3. підвищувати рівень компетентності науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію освітньої програми, для створення інноваційного освітнього середовища ЗВО шляхом проведення наукових, науково-методичних та практико орієнтованих заходів, долучати здобувачів вищої освіти до таких заходів.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

5.1. врегулювати систему анкетування здобувачів вищої освіти у ЗВО щодо їх задоволеності формами, методами та технологіями навчання і викладання певних освітніх компонентів;

5.2. популяризувати академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти через різноманітні форми роботи (семінари, «круглі столи» тощо).

5.3. систематично здійснювати перегляд та вдосконалення форм контролю за освітніми компонентами.

6. Людські ресурси:

6.1. створити умови для організації та проходження міжнародних стажувань науково-педагогічними працівниками випускової кафедри, забезпечення участі здобувачів вищої освіти в програмах академічної мобільності.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

8.1. уточнити в змісті «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти» (система внутрішнього забезпечення якості) функціональні обов'язки та відповідальність структурних підрозділів із питань забезпечення якості освіти;

8.2. регулярно залучати роботодавців та інших стейкхолдерів до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП.

9. Прозорість та публічність:

9.1. розміщати необхідну інформацію на веб-сайті, що регулює освітній процес, як основний офіційний ресурс розповсюдження інформації.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

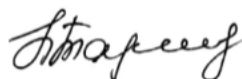
<x> акредитацію ОП

◇ умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА